

МОТИВИ

към проекта на Наредба за здравните изисквания към обществените перални

Проектът на наредба за здравните изисквания към обществените перални е разработен в изпълнение разпоредбата на чл. 34, ал. 2 от Закона за здравето и с него се предлага да се определят здравните изисквания към изграждането, устройството, обзавеждането, експлоатацията и перилния процес в обществените перални.

За да се уредят изчерпателно посочените обществени отношения, както и за да се спазва изискването на чл. 11, ал. 1 от Закона за нормативните актове, се предлага отмяна на досега действащата Наредба № 37 от 1995 г. за хигиенните изисквания към устройството и експлоатацията на обществените перални и да се приеме изцяло нова наредба. В проекта на наредба се запазват някои елементи от старата уредба, а други се доразвиват, така че да се отговори на променените обществени отношения при или по повод дейността на обществените перални и на повишените хигиенни и технологично-експлоатационни изисквания към тази дейност.

Проектът на наредба е съобразен и с добрите европейски практики в тази област. Така например се уреждат изискванията за внедряване на принципите на добрите производствени практики при предлагане на перилните услуги, така, че да не се допуска пренасяне на заболявания чрез изпраното пране.

В проекта на наредба на база оценка на риска са определени видовете обществени перални и свързаните с това възможности за извършване на различните перилни услуги. Целта на това разграничаване е да се преустанови създадената порочна практика във всяка обществена пералня, независимо от нейния вид, предназначение, оборудване, технологичен процес и пр., да се извършват всички видове перилни услуги, като например да се пере едновременно болнично бельо, вкл. и такова от инфекциозни структури на лечебни заведения, и пране от хотели или детски заведения.

С наредбата за първи път се разписват здравни изисквания към устройството и дейността на индивидуалните обществени перални, предназначени да осигуряват перилни услуги на гражданите на самообслужване, с цел да се избегне рискът в такъв тип обществени перални да се предоставят перилни услуги за изпиране на пране от обществени обекти (места за временно настаняване, лечебни, детски и учебни заведения и др.) в нарушение на здравните изисквания.

С проекта на наредба се въвеждат изисквания за микробиологична чистота на готовото за експедиция пране, с което се очаква да се намали и почти да се елиминира рискът от разпространение на заразни заболявания чрез изпраното пране.

В наредбата се разписват и изискванията за начините на транспортиране на чистото и

нечистото пране и разработване на подробно ръководство, което ще подпомогне дейността на обществените перални и ще подобри ефекта от предлаганите от тях перилни услуги.

С предвидените предварителни и периодични медицински прегледи и изследвания на работещите в обществените перални се цели недопускане контаминиране на чистото пране с патогенни и непатогенни микроорганизми от лица от персонала, които най-често се явяват т.нар. „зdravi заразоносители“. Това от своя страна ще гарантира опазване здравето на лицата, ползващи се от услугите на обществените перални, в т.ч. децата в детските заведения, лицата, ползващи хотелиерски и други подобни услуги, пациентите в лечебните заведения и т.н.

Чрез недобре и неправилно изпрани дрехи, спално бельо, покривки, работно облекло и др. се предават бактерии и вируси като: вируса причинител на хепатит А, норовируси, ротавируси, салмонела, E. Coli, кандиди и др.

В лечебните заведения съществуват специфични фактори, които способстват за развитието на т.нар. вътреболнични инфекции, които не са характерни за други учреждения. При замърсяване на вътреболничната среда с микроорганизми – в лечебните заведения често се замърсяват повърхности, апаратура, материали, инструменти, а също така постелъчен инвентар и работно облекло, микробните агенти могат да попаднат в тялото на възприемчиви пациенти.

Вътреболничните или нозокомиални инфекции (от гр. *nosis* - болест, и *comeo* - грижа) представляват отделна категория заболявания, причинени от микроорганизми, които възникват при пациенти след постъпването им в лечебно или здравно заведение и са отсъствали преди приема им. Тези инфекции могат да се развият по време на лечение за други заболявания и дори след изписването на пациентите от стационара. Освен това, те включват и инфекции сред медицинския персонал, получени по време на работа в лечебните и здравни заведения. В термина нозокомиални инфекции се акцентира върху основната характеристика на вътреболничните инфекции – връзката им с медицинските грижи. Вътреболничните инфекции са широко разпространени и на всеки сто хоспитализирани пациенти 7-10 могат да бъдат инфектирани от причинител на подобни заболявания. Най-често се засягат пациенти в структури за интензивни грижи, за лечение на изгаряния, хирургични, родилни, кърмачески и неонатологични структури. Въз основа на обширни проучвания в САЩ и Европа е установена честота на разпространение на вътреболничните инфекции, която варира от 13 до 20,3 случая на хиляда дни престой в болница. Инфекциите, придобити в болнична обстановка, могат да засегнат редица органи и системи, но най-чести са инфекциите на пикочните пътища, дихателната система, раневите инфекции след хирургично лечение и инфекциите на кръвообращението, свързани със съдова катетеризация. Нозокомиални патогенни (болестотворни) микроорганизми могат да бъдат широк кръг от причинители и на практика

всеки един микроб е способен да предизвика вътреболнична инфекция.

Вътреболничните инфекции засягат огромен брой пациенти в световен мащаб, увеличават смъртността при болнично лечение и водят до значителни финансови загуби. Според доклад на Световната здравна организация приблизително 15% от всички хоспитализирани пациенти страдат от тези инфекции. Те са причина за 4-56% от случаите на смърт при новородени, като честотата на заболяемостта в страни от Югоизточна Азия и Африка на юг от Сахара е 75%. Честотата в икономически развитите страни е между 3,5-12%, докато в развиващите се икономики тя варира между 5,7-19,1%.

Но не само бактериите и вирусите представляват опасност по прането. Според експерти алерголози, неправилно изпраното пране елиминира едва от 6 до 10% от наличните по дрехите акари. Акарите са микроскопични паякообразни, които живеят във вътресградната прах на помещенията на жилища, детски заведения, хотелски стаи и др. Считат се за едни от най-честите причинители на астма по целия свят, като причиняват още алергии, хрема, епидемичен конюнктивит и дерматит.

С приемането на настоящата наредба ще се осигурят условия за предоставяне на безопасни перилни услуги на детските и лечебните заведения, на обектите от туристическия и хранителния бранш, на други търговски, производствени, промишлени и стопански обекти, като с това ще се избегне рискът от неспазване на хигиенния и противоепидемичен режим и опасността от разпространение на различни видове заболявания чрез недобре изпрано пране.

Очакваните резултати от приемането на проекта на акт са с по-строгите изисквания към перилния процес, внедряването на добрите производствени практики, ясното отграничаване на различните видове обществени перални, недопускане смесването на пране от различните видове обекти, да се отговори на обществените очаквания за опазване на общественото здраве при спазване на съвременните хигиенно-епидемиологични стандарти и недопускане контаминирането на чистото пране с посочените по-горе биологични агенти и възникването на епидемични взривове.

Предложеният проект на акт, няма да окаже пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет в текущата и/или в следващите години. Прилагането на нормативния акт не изисква допълнителни финансови и/или други средства, които да бъдат направени от компетентните контролни органи. С предложения проект не се променят основните изисквания към видовете помещения, параметрите на микроклимата в обектите и техническата инфраструктура на обществените перални, поради което не се очаква приемането на акта да доведе до допълнителни финансови инвестиции от страна на бизнес-операторите, които имат разкрити обществени перални преди влизане на нормативния акт в сила.

След извършен анализ за съответствие с европейското право се установи, че обществените отношения, предмет на проекта за тази наредба, не са регламентирани в европейското законодателство. Уредбата на обществените отношения, предмет на проекта на наредба, е въпрос на национално решение и е от компетентността на отделните държави-членки. Това произтича от разпоредбата на чл. 168, пар. 7 от Договора за функциониране на Европейския съюз, която предвижда изключителна компетентност на държавите-членки по определяне на здравната им политика.